Judecătoria Cahul, sediul central
Judecător Gorlenco Inga
dosar nr. 4-23156595-05-4r-06022024

D E C I Z I E
în numele Legii

17 mai 2024 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul
în componența:
președintele completului de judecată, judecător Movilă Vitalie,
judecătorii Pilipenco Serghei, Dvurecenschii Evghenii,

a judecat fără prezența părților recursul ordinar, declarat către avocatul Trutnev Alexandr în interesele victimei Galaju Andrian împotriva hotărîrii Judecătoriei Cahul, sediul central din 17 ianuarie 2024, pronunțată în cauza contravențională la contestația depusă de Galaju Andrian împotriva deciziei cu privire la rezultatele controlului din 21.10.2023, emisă în baza materialului nr. REI-2/5952 din 13.10.2023

C O N S T A T Ă :

La 13.10.2023, Galaju Andrian a depus *plângere* la Inspectoratul de Poliție Cahul, prin care a solicitat pornirea procesului contravențional pe faptul calomnierii de către Rența Sergiu, recunoașterea și audierea cetățeanului Galaju Andrian în calitate de victimă, recunoașterea lui Rența Sergiu vinovat de calomnierea lui Galaju Andian în baza art. 70 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege.

Plângerea depusă de Galaju Andrian din data de 13 octombrie 20023, a fost repartizată pentru examinare, agentului constatator din cadrul IP Cahul - Miron Ion. Și, în urma examinării plîngerii depuse de Galaju Andrian din data de 13 octombrie 20023, la data de 21 octombrie 2023, de către agentul constatator din cadrul IP Cahul - Miron Ion, a fost emisă Decizia cu privire la rezultatele controlului, în temeiul căreia s-a dispus clasarea controlului ulterior în baza art. 441 alin. (1), lit. a) Cod contravențional, cu remiterea în arhiva IP Cahul a materialului nr. R2/5952 din 13.10.2023, iar în motivarea soluției sale, agentul constatator a indicat că exprimările făcute de către Sergiu Rența nu constituie contravenție de calomnie din motiv că exprimările sunt protejate de Legea privind libertate de exprimare.

Nefiind de acord cu Decizia cu privire la rezultatele controlului din data de 21 octombrie 2023, avocatul Trutnev Alexandru în interesele lui Galaju Andrian, la data de 02.11.2023, a depus *contestație*, în conformitate cu prevederile art. 448

Cod contravențional, prin care a solicitat: anularea Deciziei cu privire la rezultatele controlului din 21.10.2023 privind clasarea controlului ulterior în baza art. 441 alin. (1), lit. a) Cod contravențional, cu remiterea în arhiva IP Cahul a materialului nr. R2/5952 din 13.10.2023; remiterea cauzei contravenționale agentului constatator pentru petrecerea unei cercetări complete în conformitate cu normele Codului contravenţional, argumentarea corespunzătoare a motivelor clasării cauzei asupra faptelor sesizate în plângerea cetățeanul Galaju Andrian.

Prin *hotărîrea Judecătoria Cahul, sediul central din 17 ianuarie 2024* a fost respinsă ca fiind neîntemeiată contestația depusă de către Galaju Andrian împotriva deciziei cu privire la rezultatele controlului din 21.10.2023, emisă în baza materialului nr. REI-2/5952 din 13.10.2023.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 23 ianuarie 2024 avocatul Trutnev Alexandr în interesele lui Galaju Andrian a depus *cerere de recurs* indicând motivele de fapt și de drept.

Cererea de recurs fiind motivată, prin faptul că, consideră hotărîrea contestată neîntemeiată, instanța de judecată a respins contestația victimei Andrian Galaju din motivul că există dubiile în vinovăția lui Rența Sergiu, fără a explica ce fel de dubii există și în ce anume constau dubiile, or din cauza lipsei probelor, or există probe dar ele sunt insuficiente pentru dovedirea vinovăției, or anumite dubii dovedesc că fapta nu conține careva elemente ale contravenției, și dacă da, atunci care elemente contravenției lipsesc.

Rența Sergiu în declaraţiile sale date agentului constatator nu a negat nici faptele constatate, nici probele, nici vinovăția sa, comunicând că poate dovedi cele invocate. Astfel, menținând recurentul că, instanța pe de o parte constată faptele precum că, Rența Sergiu a numit partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova cu sintagma calomnioasă ”Partidul Hoților Moderni”, totodată, s-a constatat faptul că Galaju Andrian este membrul PP Partidul Democrat Modern din Moldova, însă a constatat că presupus făptuitor Rența Sergiu nu s-a referit anume la Galaju Andrian.

Din prezenta cauză contravențională rezultă că, agentul constatator a constatat faptul că, Rența Sergiu a comis faptele invocate în plângere, însă a calificat pe aceste ca defăimare, deoarece cuvântul hoț nu este cuvânt calomnios, respectiv drepturile nu urmau a fi apărate pe cale contravențională dar în ordinea civilă potrivit Legii cu privire la libertatea de exprimare, dar instanța de judecată a considerat că cuvântul hoț este cuvânt calomnios, însă Rența Sergiu nu s-a referit la Galaju Andrian.

Invocând recurentul că, instanța de judecată urma doar să examineze contestația împotriva Deciziei agentului constatator, iar la caz în loc ca instanța să constate că agentul constatator a emis o decizie nemotivată, instanța de judecată în locul agentului constatator a motivat de ce fapta nu întrunește elementele constitutive ale contravenției de calomnie, motivând cu faptul că, Rența Sergiu nu s-a referit la Galaju Andrian, (constatările care lipsesc în decizia agentului constatator), deci instanța urma doar să verifice legalitatea deciziei cu privire la rezultatele controlului din 21.10.2023, dar nu să aprecieze probele și să încadreze juridic, motivând suplimentar decizia agentului constatator, astfel instanța a depășit limitele examinării contestației.

Astfel, concluzionând recurentul că, Rența Sergiu a comis contravenția prevăzută de art. 70 Cod contravenţional, deoarece latura subiectivă a contravenției se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă, iar latura obiectivă se conturează prin faptul că, Rența Sergiu, prin răspândirea cu bună-știință a informațiilor mincinoase ce defăimează o altă persoană pe rețeaua de socializare, și anume pe membrul Partidului Democrat Modern din Moldova, Andrian Galaju, totodată rețeaua Facebook.com este spațiul public informațional și cuvântul hoț - este cuvânt calomnios prin care altă persoana se învinuiește în comiterea furtului.

Ținând cont de cele expuse, consideră recurentul că, Galaju Andrian a sesizat agentul constatator despre comiterea unei fapte ilicite, iar ultimul urma să întreprindă acţiunile prevăzute de art. 440 Cod contravenţional și să stabilească prin administrarea probatoriului în conformitate cu normele contravenționale dacă persoana este sau nu vinovată. Însă, contrar acestor obligațiuni, agentul constatator a examinat superficial plângerea lui Galaju Andrian. Aceste activități ale agentului constatator au fost petrecute într-o procedură improprie Codului contravenţional, nu au făcut în nici un caz claritate asupra plîngerii lui Galaju Andrian, au atentat asupra drepturilor sale garantate de art. 2 Cod contravenţional. În consecință, petrecerea unei investigații în modul în care a fost petrecut în speța examinată, a condus la stabilirea defectuoasă a circumstanțelor cauzei și corespunzător, la adoptarea unei decizii neîntemeiate, din motivul investigării superficiale a cauzei. Or, argumentele invocate de victimă sunt importante pentru rezultatul procesului și necesită un răspund concret, încât abținerea agentului constatator de furnizare a unui răspuns la un șir argumente invocate, constituie o încălcare a art. 6 CEDO.

În acest contest, invocând recurentul că, instanța constată că, agentul constatator nu a petrecut o investigație eficientă, nu a oferit un răspuns la toate întrebările ce pot apărea în cadrul investigațiilor, iar instanța de judecată nu a

examinat efectiv contestația, limitându-i victimei accesul la justiție, dar nu în ultimul rând și dreptul la un proces echitabil.

În drept, cererea de recurs fiind întemeiată pe prevederile art. 6 CEDO, art. 2, art. 10, art. 440, art. 448, art. 466, art. 473 alin. (2), lit. b) Cod contravențional.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată integral.

Totodată, este de menționat faptul că, părților le-a fost expediată cererea de recurs menționată și prin înștiințarea nr. 627 din 20 februarie 2024 le-a fost comunicat despre necesitatea prezentării până la data de 29 februarie 2024 a referinței. Și, așa cum, referința nu a fost depusă până la data stabilită, termen care este unul de decădere, instanța de recurs a examinat cauza în baza materialelor dosarului.

Verificând materialele cauzei contravenționale și, analizând în complex argumentele și criticile formulate în recursul depus, colegiul judiciar conclude asupra necesității respingerii recursului declarat de către avocatul Trutnev Alexandr în interesele victimei Galaju Andrian ca fiind nefondat, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În sprijinul concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

Potrivit art. 468 Cod contravențional *”(1)* ***recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătoreşti*** *sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condițiile art.463 alin.(1). (2) Recursul se depune în instanța de judecată a cărei hotărîre este atacată. Persoana deținută poate depune recurs şi la administrația locului de deținere, care este obligată să-l expedieze imediat instanței de judecată a cărei hotărîre este atacată. (3) Recursul primit, împreună cu dosarul contravenţional, se expediază, în cel mult 3 zile de la data expirării termenului de declarare a recursului, instanței de recurs”*.

La caz, hotărîrea a fost emisă de Judecătoria Cahul, sediul central la data de 17 ianuarie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 23 ianuarie 2024 de către avocatul Trutnev Alexandr în interesele victimei Galaju Andrian, deci, fără omiterea termenului de atac.

În conformitate cu art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional *,,după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 1) respinge recursul şi menține hotărârea atacată dacă recursul: c) este nefondat”*.

Instanța de recurs nu reține argumentul recurentului, precum că la judecarea cauzei contravenționale, prin hotărîrea atacată, instanța de judecată a admis erori la examinarea cauzei contravenționale.

În conformitate cu art. 1 Cod contravențional *„(1) prezentul cod este lege a Republicii Moldova care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile şi dispoziţiile generale şi speciale în materie contravenţională, determină faptele ce constituie contravenţii şi prevede procesul contravenţional şi sancţiunile contravenționale”*. Iar, la art. 9 Cod contravențional este stipulat că *”(2) nimeni nu poate fi supus de două ori răspunderii contravenționale pentru una şi aceeaşi faptă”*.

Potrivit art. 440 Cod contravențional *”(1) constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare”*.

Mai mult ca atât, art. 442 Cod contravențional prevede că, *”(1) procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui”*.

Este de notat faptul că, conform art. 374 Cod contravențional, *”(2) procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenției. (2[1]) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenției. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte. (4) În cadrul procesului contravenţional, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează conform prevederilor Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal”*.

Mai mult ca atât, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Sarcina probei revine organelor oficiale şi nu persoanei acuzate, iar concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Orice dubiu de neînlăturat este în favoarea persoanei acuzate.

În conformitate cu art. 5 Cod contravenţional *"(1) nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională. (2) Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sînt interzise*. Iar potrivit art. 7 Cod contravenţional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod"*. La art. 8 Cod contravenţional fiind stipulat că *„(1) persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie. (2) Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională"*.

Potrivit art. 425 Codul contravenţional, *"(3) aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege"*.

Potrivit materialelor cauzei contravenționale se atestă că, la data de 13.10.2023, Galaju Andrian a depus plângere la Inspectoratul de Poliție Cahul, prin care a solicitat pornirea procesului contravențional pe faptul calomnierii de către Rența Sergiu, recunoașterea și audierea cetățeanului Galaju Andrian în calitate de victimă, recunoașterea lui Rența Sergiu vinovat de calomnierea lui Galaju Andian în baza art. 70 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege.

Plângerea depusă de Galaju Andrian din data de 13 octombrie 20023, a fost repartizată pentru examinare, agentului constatator din cadrul IP Cahul - Miron Ion. Și, în urma examinării plîngerii depuse de Galaju Andrian din data de 13 octombrie 20023, la data de 21 octombrie 2023, de către agentul constatator din cadrul IP Cahul - Miron Ion, a fost emisă Decizia cu privire la rezultatele controlului, în temeiul căreia s-a dispus clasarea controlului ulterior în baza art. 441 alin. (1), lit. a) Cod contravențional, cu remiterea în arhiva IP Cahul a materialului nr. R2/5952 din 13.10.2023, iar în motivarea soluției sale, agentul constatator a indicat că exprimările făcute de către Sergiu Rența nu constituie

contravenție de calomnie din motiv că exprimările sunt protejate de Legea privind libertate de exprimare.

Nefiind de acord cu Decizia cu privire la rezultatele controlului din data de 21 octombrie 2023, avocatul Trutnev Alexandru în interesele lui Galaju Andrian, la data de 02.11.2023, a depus contestație, în conformitate cu prevederile art. 448 Cod contravențional, prin care a solicitat: anularea Deciziei cu privire la rezultatele controlului din 21.10.2023 privind clasarea controlului ulterior în baza art. 441 alin. (1), lit. a) Cod contravențional, cu remiterea în arhiva IP Cahul a materialului nr. R2/5952 din 13.10.2023; remiterea cauzei contravenționale agentului constatator pentru petrecerea unei cercetări complete în conformitate cu normele Codului contravenţional, argumentarea corespunzătoare a motivelor clasării cauzei asupra faptelor sesizate în plângerea cetățeanul Galaju Andrian.

Și, prin hotărîrea Judecătoria Cahul, sediul central din 17 ianuarie 2024 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată contestația depusă de către Galaju Andrian împotriva deciziei cu privire la rezultatele controlului din 21.10.2023, emisă în baza materialului nr. REI-2/5952 din 13.10.2023. Însă, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 23 ianuarie 2024 avocatul Trutnev Alexandr în interesele lui Galaju Andrian a depus cerere de recurs indicând motivele de fapt și de drept, care în opinia recurentului duc la casarea hotărîrii contestate și trimiterea cauzei la rejudecare.

Colegiul judiciar reține că, instanța de fond în procesul examinării faptei contravenționale comise şi al cercetării cazului, analizând corect probele administrate, din punct de vedere a pertinenței și coroborării, respectând strict principiile de bază ale dreptului contravențional şi ale procedurii contravenționale, instanța de fond întemeiat a conchis netemeinicia contestației depuse de către Galaju Andrian împotriva deciziei cu privire la rezultatele controlului din 21.10.2023, emisă în baza materialului nr. REI-2/5952 din 13.10.2023.

Instanța de recurs reține că, prin pronunțarea hotărîrii contestate nu s-a admis nici o abatere de la rigorile unui proces echitabil. În temeiul art. 6 paragraf 1 al Convenției CEDO: *”orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa”*, în acest sens instanța de judecată a și întreprins măsuri cu privire la soluționarea justă a cauzei contravenționale la contestația depusă de către Galaju Andrian împotriva deciziei cu privire la rezultatele controlului din 21.10.2023, emisă în baza materialului nr. REI-2/5952 din 13.10.2023. Instanța de fond pronunțând hotărîrea cu respectarea

principiilor: legalității, egalității în fața legii, dreptății, oferind disponibilitate părților de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei a obiecțiilor sale.

Potrivit art. 26 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, *”toate persoanele sun egale în fața legii și au, fără discriminare, dreptul la ocrotire egală din partea legii”*, prevederi de care la fel s-a ținut cont la emiterea hotărîrii de către instanța de fond.

Mai mult ca atât, chiar dacă la depunerea recursului avocatul Trutnev Alexandr în interesele victimei Galaju Andrian a invocat necesitatea casării hotărîrii contestate, invocând prevederile art. 466 lit. d), e), i) Cod contravențional (f.d.69 verso), nu specifică care din ele este aplicabil cazului. Deci, ca temei de atac a hotărârii din 17 ianuarie 2024, recurentul nu a specificat care literă a art. 466 Cod contravențional, a fost întrunită în hotărîrea contestată și nu a indicat prin ce s-a exprimat această faptă din partea instanței de fond.

Colegiul judiciar, însă, examinând cauza a stabilit temeinicia hotărârii contestate, la adoptarea hotărîrii contestate instanța de fond punând accent pe faptul că, legiuitorul a instituit obligația încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție fiind obligatorie întrunirea cumulativă a două condiții: a constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

De asemenea este de menționat că, conform art. 458 din Codul contravențional *„examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei”*.

Iar, în speță, la data de 13.10.2023, Galaju Andrian a depus plângere la Inspectoratul de Poliție Cahul, prin care a solicitat pornirea procesului contravențional pe faptul calomnierii de către Rența Sergiu, recunoașterea și audierea cetățeanului Galaju Andrian în calitate de victimă, recunoașterea cetățeanului Rența Sergiu vinovat de calomnierea lui Galaju Andian în baza art. 70 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege.

Potrivit plîngerii din data de 13 octombrie 2023, se invocă faptul că, Galaju Andrian și Rența Sergiu sunt consilieri în cadrul Consiliului Raional Cahul. La 05.11.2023 au fost stabilite alegerile locale în Republica Moldova, Galaju Andrian, fiind membrul de partid în cadrul Partidului Democrat Modern din Moldova, nr. de înregistrare 63, data înregistrării 18 iunie 2020, IDNO 1020620004395 și candidează la funcția de consilier raional în Consiliul Raional Cahul la alegerile din 05.11.2023. Rența Sergiu având pagina personală pe

rețeaua de socializare Facebook, unde face postări publice, având 4999 de prieteni, la data de 03 octombrie 2023, ora 18:05 a postat informația calomnioasă referitor la Partidul Democrat Modern din Moldova, scriind următorul text pe pagina sa: ,,Partidul Democrat al Hoților Moderni". Consideră că prin aceste afirmații, Rența Sergiu a numit Partidul Democrat Modern din Moldova ca Partidul Democrat al Hoților Moderni, respectiv prin această exprimare, Rența Sergiu pe toți membrii partidului a numit hoți, din ce rezultă că membrul Partidului Democrat Modern din Moldova, Andrian Galaju a fost calomniat fiind numit ,,hoț" de către Rența Sergiu. Totodată, potrivit înregistrării video, publicate de către Sergiu Rența în intervalul min.2:15-2:28 s-a menționat următoarele: „...dar în sfârșit când băieții ăștia șmecheri Partidul Democrat al Hoților Moderni, așa, sau mai nou s-a modernizat Partidul Democrat Modern...".

Ulterior, la 03.10.2023, ora 15:33 Rența Sergiu pe pagina sa de pe rețeaua de socializate Facebook, a scris o nouă postare precum că cineva a blocat și a șters videoul menționat. Astfel, neavând careva probe în sensul susținerii faptului că membrii Partidului Democrat Modern din Moldova sunt ,,hoți", Rența Sergiu a calomniat inclusiv și pe membrul partidului Galaju Andrian.

Semnificația noțiunii de ,,hoț" potrivit paginii oficiale a dicționarului limbii române dex.ro - *Persoană care fură*. Adaugă că, Galaju Andrian, anterior nu a fost condamnat, nu are antecedente penale și nu se află sub urmărire penală pentru comiterea infracțiunilor penale, respectiv se bucură de prezumția de nevinovăție în baza art. 21 din Constituția Republicii Moldova - *Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale*. Din care considerente a solicitat prin plângerea din 13 octombrie 2023, tragerea la răspundere contravențională a lui Rența Sergiu în baza art. 70 Cod contravențional pe faptul calomnierii lui Galaju Andrian cu sancționarea acestuia (f.d.9-10).

Plângerea lui Galaju Andrian a fost examinată de către agentul constatator din cadrul IP Cahul - Miron Ion, iar în cadrul acțiunilor de constatare, la data de 16 octombrie 2023, ultimul a audiat pe Galaju Andrian în calitate de victimă, la data de 29 octombrie 2023, l-a audiat pe Rența Sergiu în calitate de martor și a emis procesul - verbal de examinare din data de 20 octombrie 2023, potrivit căruia a examinat proba video - CD-R disc cu înregistrări video din data de 03 octombrie 2023 (f.d.24-25).

Colegiul judiciar la fel, ca și instanța de fond menționează că, la materialele dosarului contravențional este anexat procesul - verbal de examinare a DV-R cu capacitatea de 4,7 GB, pe care este stocată secvența audio-video cu durata de 5 minute, capacitatea de 32,2 MG și DV-R cu capacitatea de 4,7 GB, pe care este

stocată secvența audio-video cu durata de 5 minute, capacitatea de 32,2 MG (f.d.24-25).

Iar, în cursul examinării cauzei în instanța de fond, reprezentantul contestatarului a confirmat faptul că, anume acest conținut a fost publicat pe rețea de socializate Facebook din data de 03.10.2023, de pe contul de utilizator Sergiu Rența. Astfel, corect prima instanță a conchis netemeinicia argumentului avocatului Alexandru Trutnev privind obligarea agentului constatator să examineze contul de Facebook, din numele utilizatorului Rența Sergiu pentru a verifica dacă a fost postat în general video și postarea de pe rețea de socializate Facebook din data de 03.10.2023, ora 18:05.

Mai mult ca atât, cât privește invocarea faptului că, Decizia cu privire la rezultatele controlului din 21.10.2023 nu este suficient motivată și că urmează a fi anulată pe motiv că în acțiunile lui Sergiu Rența sunt elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 70 Cod contravențional, instanța de fond întemeiat a făcut referite la faptul că, potrivit art. 70 Cod contravențional – calomnia *”adică răspîndirea cu bună ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană”* ce se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 72 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

Obiectul juridic al calomniei îl constituie relațiile sociale a căror existență și desfășurarea normală sunt condiționate de ocrotirea demnității personale, iar, *latura obiectivă* a calomniei se constituie prin răspândirea cu bună știință a unor scorniri mincinoase ce defăimează o altă persoană.

Iar, art. 2 al Legii nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare explică termenii şi expresiile utilizate în prezenta lege cu următoarele semnificații: *defăimare* – răspândire a informației false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputația profesională a persoanei; *răspândire a informației* – proces de transmitere a informației către alte persoane (cel puțin către o persoană, exceptând persoana lezată).

Latura subiectivă se caracterizează prin intenție directă.

Mai mult ca atât, este de menționat că, la art. 32 alin. (1)-(2) din Constituția RM este stipulat că, *”oricărui cetățean îi este garantată libertatea gîndirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie”*.

Deci, libertatea de exprimare este libertatea persoanei de a spune ce gândește în limite stabilite de lege și anume fără a prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie. Articolul 3 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare oferă tuturor persoanelor dreptul la libertatea de exprimare.

Totodată, libertatea de exprimare reprezintă unul din fundamentele esențiale ale societății democratice care asigură dezvoltarea ei şi autorealizarea fiecărei persoane (Iladyside către Regatul Unit, 07.12.1976, §49).

Mai mult ca atât, conform art. 3 al Legii nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare *"(1) orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei.* (2) *Libertatea de exprimare protejează atît conţinutul, cît şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează"*.

Jurisprudența CEDO a delimitat trei categorii principale de exprimare – politică, artistică şi comercială, acordându-i cea mai mare importanță protecției exprimării politice, care a fost definită foarte larg, astfel încât să includă discursurile privind toate chestiunile de interes public general. Problemele identificate ca fiind de interes public general includ: examinarea cauzelor în justiție, mediul înconjurător, sănătatea publică, abuzul de putere din partea poliției, cruzimea față de animale, proasta gestionare a patrimoniului public, comportamentul ilegal al procurorilor, corupția funcționarilor de stat şi activitățile entităților comerciale puternice (a se vedea Steel şi Moris c. Regatul Unit, cererea nr.68416/0115 mai 2005 alin.94).

Iar, în conformitate cu art. 9 din Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare *"(1) orice persoană are dreptul de a critica statul şi autorităţile publice. (2) Statul şi autorităţile publice nu pot intenta acţiuni cu privire la defăimare. (3) Statul şi autorităţile executive şi legislative nu sînt protejate de legea penală sau contravenţională împotriva declaraţiilor defăimătoare. (4) Persoanele care exercită funcţii publice pot fi supuse criticii, iar acţiunile lor – verificării din partea mass-mediei, în ceea ce privește modul în care şi-au exercitat sau îşi exercită atribuţiile, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura transparența şi exercitarea responsabilă a atribuţiilor lor"*.

Colegiul judiciar conchide că, la examinarea cauzei pendinte instanța de fond a pus accent pe prevederile menționate supra, în raport cu materialele anexate la dosar. Astfel, reieșind din înregistrarea video stocată pe DV-R cu capacitatea de 4,7 GB, pe care este stocată secvența audio-video cu durata de 5 minute, capacitatea de 32,2 MG de pe contul de utilizator Sergiu Rența, prima

instanță întemeiat a constatat că, agentul constatator corect a menționat că, prin postarea sa, Sergiu Rența și-a expus public opinia referitor la activitatea unei instituții publice, în cazul dat și-a expus opinia referitor la activitatea membrilor Consiliului Raional Cahul vis-a-vis de construcția mini stadionului din satul Borceac, raionul Cahul și anume opinia despre activitatea membrilor partidului PDMM, responsabili de devizul de cheltuieli, fiind compania ,,Trend Construct", condusă de Galaju Andrian și alții, însă prin postarea sa, Sergiu Rența nu a răspândit cu bună știință informații mincinoase ce l-ar defăima direct pe Galaju Andrian că ar fi hoț, nu și-a exprimat opinia sub formă de afirmații sau constatări concrete.

Totodată, referitor la postarea pe rețea de socializate Facebook din data de 03.10.2023, ora 18:05, de pe contul de utilizator Sergiu Rența, cu conținutul ,,*Ei... și după așa mulți #troli din partidul PDHM, (partidul democrat al hoților moderni) din Cahul ... Am decis să-mi curăț lista de neprieteni totul din inimă #Cahul fără borsetci. #Cahul fără PDHM*" instanța de fond întemeiat a stabilit faptul că, din postare nu rezultă faptul că Sergiu Rența a răspândit cu bună știință informații mincinoase precum că, Galaju Andrian este hoț, ci este o răspândire de informație către publicul larg la general, fără a fi vizat în concret Galaju Andrian.

Este de menționat că, pentru răspândirea relatărilor false cu privire la fapte se poate exercita prin două mijloace: rectificarea sau dezmințirea informației; repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Răspunderea juridică va fi dispusă doar în cazul în care informația răspândită cumulează toate cele trei condiții enumerate în alin. (2) al art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, şi anume: dacă informația este falsă, este defăimătoare şi permite identificarea persoanei vizate de informație.

Cu atât mai mult că, în sensul art. 10 din Convenția Europeană, art. 32 din Constituția RM şi art. 9 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, persoanele particulare se bucură de un drept larg de a critica liderii politici, oficialitățile, guvernele şi instituțiile statale şi ele pot fi pedepsite în ordin civil sau penal în cazul în care criticile lor sunt false din punct de vedere faptologic sau sunt excesiv de ofensatoare. Limitele criticii acceptabile în adresa personalităților publice sau a organismelor guvernamentale sunt mai largi decît ale celei în adresa persoanelor particulare, şi, în general, sunt mai largi atunci când nu sunt criticate persoane nominalizate.

Ținând cont ce cele menționate supra, în ansamblu, cât și punând accent pe totalitatea probelor existente la dosar, se desprinde faptul că, prima instanță întemeiat a concluzionat că, în cazul dat nu şi-a găsit confirmare existența contravenției prevăzute de art. 70 Cod contravențional în acțiunile lui Sergiu

Rența, Decizia cu privire la rezultatele controlului din 21.10.2023 fiind suficient motivată, iar temeiuri de a fi anulată nu au fost stabilite.

Deci, faptul că Sergiu Rența a criticat activitatea unor consilieri din cadrul Consiliului Raional Cahul şi şi-a expus la general opinia despre Partidul Democrat Modern din Moldova, nu rezultă că, Sergiu Renţa ar fi răspândit cu bună știință informații mincinoase ce defăimează imaginea lui Galaju Andrian precum că ultimul ar fi hoț, mai mult, dispozitivul cu materialul video anexat la dosar în calitate de probă, și care a fost vizualizat în cursul examinării cauzei, nu atestă circumstanțele de acuzare a lui Sergiu Renţa, privind pretinsa faptă contravențională prevăzută de art. 70 Cod contravențional.

Astfel, chiar dacă au fost prezentate careva înscrisuri în sprijinul învinuirii aduse, dar îndoiala persistă în ce privește vinovăția, astfel aceasta îndoială este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție. Pertinentă fiind şi jurisprudența CEDO, în cauza Telfner versus Austria din 20 martie 2001, CEDO a statuat că o condamnare în lipsa probelor convingătoare de vinovăție constituie o încălcare a art.6 §2 din CEDO. Iar în cauza Anghel versus România, CEDO a accentuat că, sarcina probei îi revine acuzării şi îndoiala profită acuzatului.

Astfel, colegiul judiciar notează că agentul constatator, abilitat cu atribuții de constatare a faptei contravenționale şi aplicare a sancțiunii, administrează orice probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității şi temeiniciei sancționării persoanei. Iar, simpla constatare a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție. Deci, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului - neconfirmate prin alte mijloace de proba - pot plana o serie de dubii, își găsește aplicare un alt principiu de drept, şi anume principiul in dubio pro reo.

Astfel, punând accent pe principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, instanța de fond corect a conchis că, lipsesc probe de acuzare a lui Sergiu Renţa, privind pretinsa faptă contravențională imputată, agentul constatator a efectuat un control complet şi obiectiv al circumstanțelor cazului, instanței nefiindu-i prezentate probe, date din care să rezulte că argumentele invocate în contestație ar demonstra cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea faptei imputate de către Galaju Andrian.

În asemenea circumstanțe, prima instanță pornind de la premisa procedurală prin care legiuitorul a stabilit că nici o probă nu are nici o valoare prestabilită consideră că în lipsa unor acțiuni complete şi obiective ale circumstanțelor cazului investigat nu este întemeiată sancționarea persoanei pentru faptele de care este acuzată, iar ca urmare, just a stabilit că, se impune respingerea ca fiind neîntemeiată contestația depusă de Galaju Andrian, împotriva deciziei cu privire

la rezultatele controlului din 21.10.2023, emisă în baza materialului nr. REI-2/5952 din 13.10.2023.

Astfel, examinând toate argumentele recursului depus, Colegiul judiciar consideră că, acesta urmează să fie respins ca nefondat, iar hotărârea primei instanțe să fie menținută, fiind bazată pe norme de drept material și procedural, dezvoltate suficient în hotărârea contestată.

Conducându-se de prevederile art. 465-468, art. 470-472, art. 473 alin. (1), pct. 1), lit. c), art. 474 Cod contravenţional, colegiul judiciar

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către avocatul Trutnev Alexandr în interesele victimei Galaju Andrian.

Se menține hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 17 ianuarie 2024, pronunțată în cauza contravențională la contestația depusă de Galaju Andrian împotriva deciziei cu privire la rezultatele controlului din 21.10.2023, emisă în baza materialului nr. REI-2/5952 din 13.10.2023.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Movilă Vitalie

Judecătorii Pilipenco Serghei

Dvurecenschii Evghenii